

Zayıflama ve Diyabet İğneleri Psikolojimizi Nasıl Etkiliyor?

Lancet Psychiatry'de yayımlanan 95.000 kişilik dev araştırma, metabolizma ilaçlarının beynimiz üzerindeki şaşırtıcı etkisini ortaya koydu.

Beden ve Zihin Arasındaki Kısır Döngü

Metabolik Sorunlar
(Diyabet & Obezite)

Ruh Sağlığı
(Depresyon & Anksiyete)

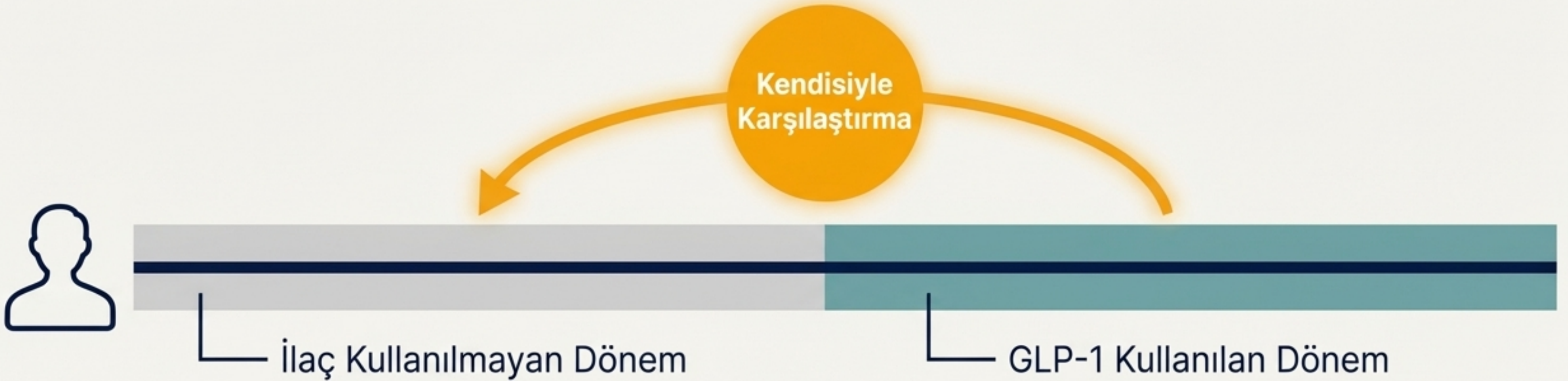
Diyabet ve obezite hastalarında depresyon ve anksiyete gelişme riski çok daha yüksektir. Peki, metabolik sorunu GLP-1 ilaçlarıyla (Semaglutide vb.) tedavi ettiğimizde ruh sağlığı iyileşir mi, yoksa yan etkiler nedeniyle kötüleşir mi? Tıp dünyası uzun süredir bu sorunun cevabını arıyordu.

Cevap İsveç Ulusal Kayıtlarından Geldi

95.490
HASTA TAKİBİ (2009-2022)

Araştırmacılar, halihazırda depresyon veya anksiyete tanısı olan ve diyabet ilacı kullanan 95.490 kişiyi 14 yıl boyunca takip etti. Bu, sıradan bir anket değil; tüm ülkeyi kapsayan devasa bir tıbbi veri analizidir.

Yanılgıları Ortadan Kaldıran Bilimsel Yöntem

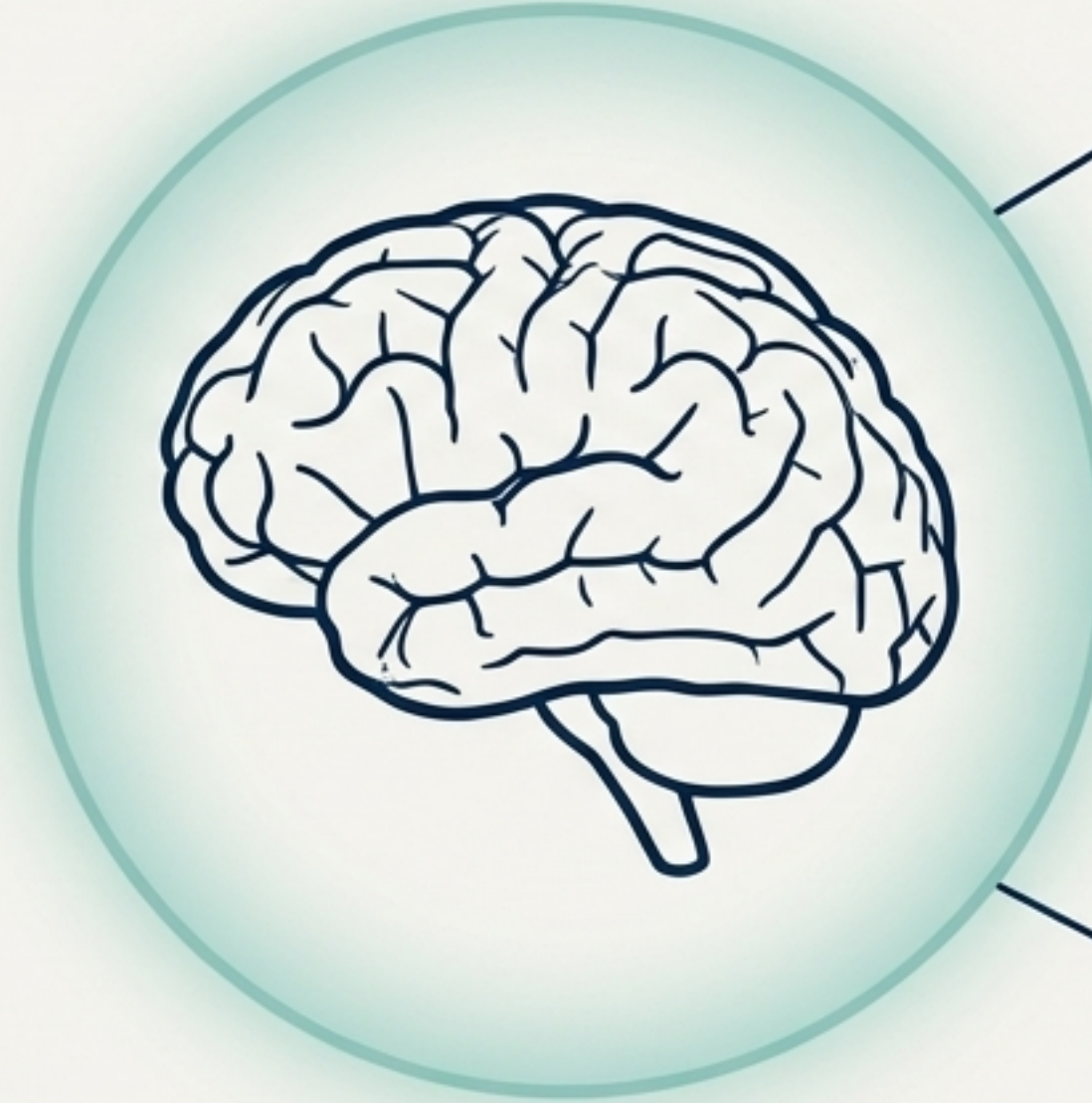

Araştırmanın en güçlü yanı yöntemiydi. Hastalar başka insanlarla değil, *kendi* geçmişleriyle kıyaslandı.

Aynı kişinin ilacı kullandığı dönem ile kullanmadığı dönem karşılaştırılarak genetik, yaş ve yaşam tarzı farklılıklarından doğabilecek tüm hatalar sıfırlandı.

Beklenmeyen Koruyucu Etki

The Protective Shield

-%42 Ruh Sağlığında Kötüleşme Riski

Psikiyatrik hastaneye yatışlarda düşüş

Psikiyatrik nedenli uzun süreli iş gücü kaybında azalma

Sonuçlar çarpıcıydı: Semaglutide kullanan hastaların, kendi ilaçsız dönemlerine kıyasla ruh sağlıklarının kötüleşme riski **%42 oranında azaldı**. İlaç, zihni adeta bir kalkan gibi korumuştur.

Tüm İlaçlar Aynı Etkiyi Göstermiyor

	Depresyon	Anksiyete	Madde Kullanımı
Semaglutide	✓	✓	✓
Liraglutide	✓	—	—
Dulaglutide	—	—	—
Exenatide	—	—	—

Bu koruyucu etki tüm GLP-1 sınıfı ilaçlar için geçerli değil. **Semaglutide en geniş spektrumlu psikiyatrik faydayı sağlarken, Liraglutide sadece depresyonda etkili oldu. Exenatide ve Dulaglutide'in ise ruh sağlığı üzerinde belirgin bir etkisi görülmedi.**

Efsaneler Çürütülüyor: Bağımlılık ve Zarar Verme

-%47

Madde Kullanım
Bozukluğunda Azalma

Riskte Düşüş

Kendine Zarar Verme
Davranışı

Çalışma, ilacın intihar düşüncelerini artırdığına dair korkuları kesin bir dille reddediyor. Tam aksine, GLP-1 grubu kendine zarar verme riskini azaltıyor. Daha da şaşırtıcısı, Semaglutide kullanımı madde kullanım bozukluğunun kötüleşme riskini %47 oranında düşürüyor.

Biyolojik Mekanizma: Sadece Kilo Vermek Değil

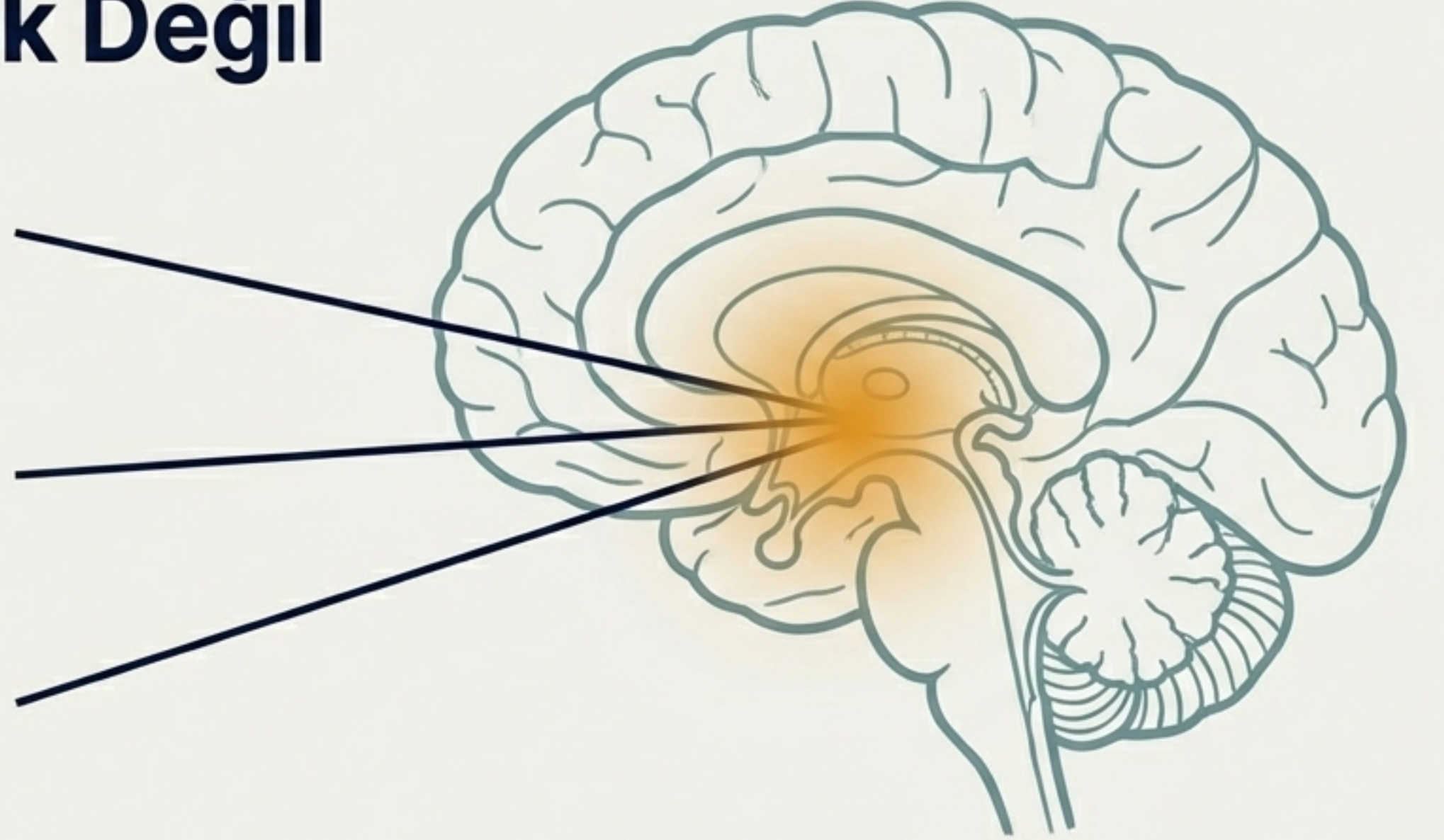
Nöroinflamasyonda
Azalma

Dopamin Regülasyonu

Nöron Koruması

Bu iyileşme sadece 'kilo verdim, mutlu oldum' psikolojisiyle açıklanamaz. GLP-1 reseptörleri doğrudan beyinde de bulunur. Çalışmalar, bu ilaçların beyindeki nöroinflamasyonu azalttığını, sinir hücrelerini koruduğunu ve ödül yollarını düzenlediğini gösteriyor.

Klinik Yorum ve Gelecek

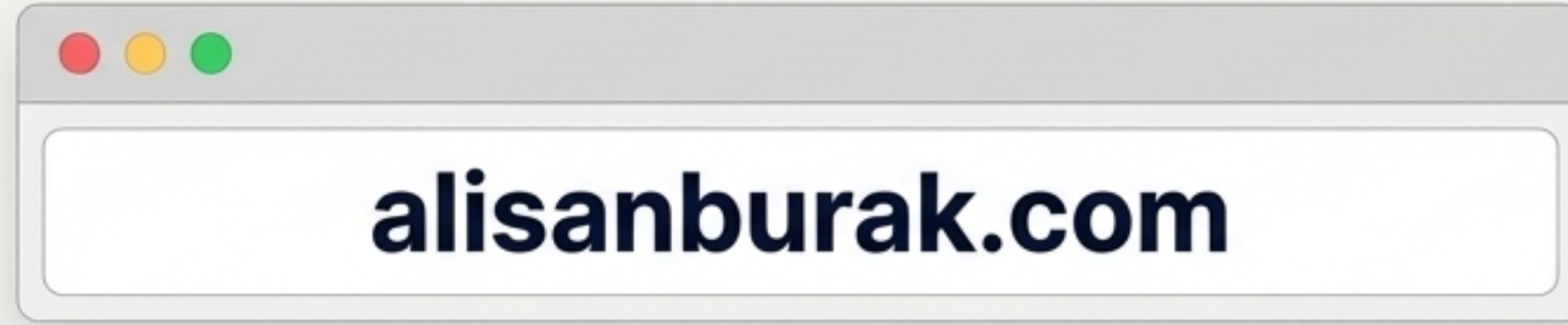

“Psikiyatri ve metabolizma birbirinden bağımsız değildir. Henüz bu ilaçları birincil psikiyatrik tedavi olarak reçete etmek için erken olsa da, bu devasa çalışma bize şunu kanıtlıyor: Beden sağlığını hücresele düzeyde tedavi etmek, zihni de derinlemesine korur.”

Doç. Dr. Alişan Burak Yaşar

Doç. Dr. Alişan Burak Yaşar olarak @alisanburakyasar Instagram hesabımdan bu makale ve ruh sağlığı hakkında güncel bilimsel bilgileri paylaşmaya devam edeceğim.

Daha Fazlasını Öğrenin

Makalenin tamamını
alisanburak.com dan bulabilirsiniz.

@alisanburakyasar